

Stanowisko

2024 - 01 Podrozumienia Rolników „Zboża, oleiste, białkowe razem”

z dnia 15 stycznia 2024 r.

Jako organizacje rolnicze skupiające towarowych producentów rolnych z różnych regionów kraju:

1. Polska Federacja Rolna
2. Zamojskie Towarzystwo Rolnicze
3. Spółdzielnia Grup „Polski Rzepak i Zboża” Opole
4. Zrzeszenie Producentów Zbóż i Rzepaku „Rola” Człuchów
5. „Krot Plon” Krotoszyn
6. Stowarzyszenie „Agroport” Bartoszyce

zwracamy się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o uwzględnienie naszych wniosków do, naszym zdaniem - koniecznego opracowania racjonalnej „Strategii dla polskiego rolnictwa”.

Okres jest szczególny m.in. z powodu wojny w Ukrainie i rozchwiania rynku surowców rolnych m.in. przez Rosję, a także z powodu problemów z zaakceptowaniem przez rolników zmian, które wprowadza Europejski Zielony Ład.

Jesteśmy świadomi i w pełni przekonani, że należy wspierać Ukrainę, w tym jej rolnictwo, ale nie kosztem rolnictwa Unii Europejskiej w tym polskiego.

Działania Rządu w ostatnich latach oceniamy jako: zachowawcze, chaotyczne, bardziej socjalne - wspierające mniejsze gospodarstwa, a nie wzmacniające konkurencyjność towarowych producentów rolnych – które są ważnym gwarantem bezpieczeństwa żywnościowego kraju i jednocześnie mają potencjał, aby lepiej wykorzystywać możliwości, które stworzy większa integracja rolnictwa ukraińskiego z europejskim.

Dlatego uważamy, że niezbędny jest przegląd Krajowego Planu Strategicznego dla PROW i opracowanie opartej o systemowe rozwiązania „Strategii dla polskiego rolnictwa”.

Wyżej wymienione organizacje wypracowały w tym celu następujące wnioski:

1. Wykorzystanie rolniczego potencjału produkcyjnego i zagospodarowanie surowców rolnych przez:
  - a) Rozwój produkcji zwierzęcej poszczególnych gatunków zwierząt, np.:
    - „Program pilotażowy walki z ASF w Lubuskim” - inicjatywa Lubuskiego Forum Rolniczego ze wsparciem Polskiej Federacji Rolnej)
    - „Program odbudowy pogłowia trzody chlewnej” – inicjatywa Związku Producentów Trzody Chlewnej Polpig i innych organizacji, ze wsparciem Polskiej federacji Rolnej).

- b) Zagospodarowanie min. w 80 % krajowych surowców głównie zbóż i rzepaku na biopaliwa - przez zwiększenie udziału biopaliw: w benzynie - E10 wprowadzono i w oleju napędowym - zwiększenie z B7 do B10), ograniczenie importu biokomponentów: etanolu, estru, a także olejów roślinnych na cele techniczne.
  - c) Zwiększenie możliwości eksportowych surowców rolnych przez: weryfikację przetargu na dzierżawę Bałtyckiego Terminala Zbożowego, tak by wyeliminować udział monopolistów, rozbudowa i przystosowanie nabrzeży portowych do przeładunków surowców rolnych – finansowana z unijnego budżetu (wzorem Rumuni), modernizacja i rozbudowa magistrali kolejowej Hrubieszów - Chełm – Gdańsk, Gdynia, również finansowana z unijnego budżetu (przykładem Rumuni) co ułatwi rolnikom z innych regionów transport głównie zbóż i rzepaku i ograniczy emisję spalin i gazów cieplarnianych.
  - d) Wzmocnienie (10 krotne): osobowe i techniczne granicy Unijnej w tym polsko-ukraińskiej w celu zapewnienia rzetelnej kontroli (głównie fitosanitarnej) importowanych surowców rolnych i produktów spożywczych, a także poprawę przepustowości na granicy.
2. Zapewnienie konkurencyjności unijnego, w tym polskiego rolnictwa przez zagwarantowanie możliwości wprowadzenia na rynek unijny wyłącznie surowców rolnych i produktów spożywczych spełniających wymogi UE w tym fitosanitarnych, środowiskowych, itp., w tym:
- a) zamiana filozofii wsparcia: zamiast dopłacać rolnikom do zbóż, rzepaku wprowadzić dopłaty do eksportu i transportu na rynki trzecie (poza UE)
  - b) zagwarantowanie kontroli ilości importowanych surowców przez ustalanie wielkości kontyngentów i wprowadzenie kaucji wywozowej.
3. Konieczna zmiana definicji „aktywnego rolnika”.
4. Zapewnienie wsparcia w ramach PROW dla prawdziwych „aktywnych rolników” (jest nas ok. 300 – 400 tys.), bez ograniczenia dla gospodarstw powyżej 300 ha.
5. Uchwalenie „Ustawy o dzierżawie rolnej” która zapewni stabilność gospodarowania wszystkim producentom rolnym (projekt przygotowała Polska Federacja Rolna)
6. Wprowadzenie skutecznego wsparcia rolników, mającego na celu gospodarcze organizowanie się, co poprawi ich konkurencyjność wobec dobrze zorganizowanych rolników m.in. z Francji, Danii czy Niemiec. Jest to konieczne choćby w perspektywie wejścia Ukrainy do UE. Należy zadać sobie pytanie: dlaczego w Polsce jest tylko kilka takich organizacji jak 5 naszych?
7. Zatrzymanie likwidacji ważnych dla polskiego rolnictwa, towarowych gospodarstw rolnych, pracujących na gruntach skarbu państwa przez:
- a) Przedłużanie umów dzierżaw tym, którzy wyłączyli 30% gruntów na dłuższy np. 12-15 letni okres bez kolejnych wyłączeń areału.
  - b) Wobec dzierżawców, którzy nie wyłączyli 30 % gruntów - przeprowadzić restrukturyzację gospodarstwa, zapewniającą przeznaczenie 50 % gruntów dla rolników indywidualnych , przy zagwarantowaniu kontynuacji prowadzonej w gospodarstwach działalności gospodarczej i utrzymaniu miejsc pracy.
  - c) W procesie restrukturyzacji takich gospodarstw, w przypadku przetargu na nowoutworzony Ośrodek Produkcji Rolniczej, warunkiem uczestniczenia powinno

być zobowiązanie oferenta do wykupu majątku trwałego i ruchomego, aby nie doprowadzić do wygaszenia produkcji, a także zagwarantowanie zatrudnienia dotychczasowym pracownikom na kilka lat (szczegółowe propozycje opracowała Polska Federacja Rolna).

W/w propozycja powinna uzyskać pozytywną opinię Izby Rolniczej.

8. Należy koniecznie urealnić zasady Europejskiego Zielonego Ładu, aby był rolniczo racjonalny i przynoszący pożądane efekty. Na przykład, stosowanie nawozów wiosną powinno być bardziej oparte na praktyce, elastyczne w odniesieniu do rzeczywistych warunków pogodowych i zapewniające osiągnięcie celów. Stosowanie nawozów powinno być możliwe w terminach wcześniejszych niż od 1 marca - jeżeli warunki pogodowe na to pozwalają i nie ma zagrożenia spłynięcia nawozów z okrywą śnieżną.
9. Zapewnienie w racjonalny sposób ustawowego zwiększenia udziału białka rodzimego w paszach - da to możliwość rolnikom zwiększenia udziału w strukturze zasiewów roślin białkowych, co zmniejszy w niej udział zbóż i poprawi zawartość próchnicy w glebie. Dlatego konieczne jest zapewnienie rynku zbytu na wyprodukowane przez rolników rośliny białkowe, co zapewni wytwórniom stałe dostawy dużych partii surowca.
10. Popularyzacja i wsparcie przez Ministra Rolnictwa potrzeby konsolidacji wiarygodnych organizacji rolniczych: zbliżonych branżowo i uwzględnienie ich jako zaplecza eksperckiego do merytorycznych konsultacji ich problemów oraz wyzwań stojących przed całym sektorem rolnym.
11. Powrót do czytelnych form konsultacji społecznych ustaw, rozporządzeń - wzorem poprzedniej „Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie”, co pozwoli w znacznej części wyeliminować populistyczne propozycje i wypracować racjonalne rozwiązania, w oparciu o opinie ekspertów i naukowców.

Stanowisko podpisali:

1. Polska Federacja Rolna - **Grzegorz Brodziak**
2. Zamojskie Towarzystwo Rolnicze – **Wiesław Gryn**
3. Spółdzielnia Grup „Polski Rzepak i Zboża” Opole **Mariusz Olejnik**
4. Zrzeszenie Prod. Zbóż i Rzepaku „Rola” Czulchów **Andrzej Bachan**
5. „Krot Plon” Krotoszyn **Robert Czajka**
6. Stowarzyszenie „Agroport” Bartoszyce **Rafał Banasiak**

Grzegorz Brodziak
Wiesław Gryn
Mariusz Olejnik
Andrzej Bachan
Robert Czajka
Rafał Banasiak